

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 197. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Szerda, augusztus 30.

A helyzet tisztulása.

Nagybecskerek, augusztus 30.

A legutóbbi ischli koronatanács úgy látszik kétféleképpen tisztázta a helyzetet. Intézkedések történnek, hogy Magyarország gazdasági fejlődése és nemzetközi viszonyai kárt szenvedelmel ne szenvedjenek, ami egy évtizedre a legkárhózatossabb következményekkel lenne Magyarországra; a kormány állását a törvényhatóságok eljárásai szemben szükség szerint megerősítik és a szükséges tekintélyt helyreállítják, másrészt a koronatanács eredményét úgy is jellemzik, hogy a koalíció követelése, ez az egyetlen végzeteljes követelés, többé semmiféle tekintetbevétel nem találkozhatik.

E mellett meg kell állapítani, hogy a korona állásfoglalása e követelésre, a magyar vezényszóra vonatkozólag nem a legújabb időből származik, hogy a korona ez állásfoglalása a konfliktus első felmerülése óta Széll Kálmán alatt, a mai napig változatlan maradt, változatlan abban az értelemben, hogy az adott viszonyok közt ama követelés teljesítésére gondolni sem lehet, és ha a korona sokféle koncessziót, melyeket a szabadelvűpárt kilenczes programja foglalt magában, a magyar hadsereg részére mégis megadott, ez azért történt, mert ama koncessziók kihasználása által a viszonyok lassan, nyugodtan megváltoztak volna nemzeti értelemben.

Ez bizonyítja, mily egészségtelen, mily rossz a koalíció politikája: a koalíció nemcsak a józan ész, hanem a lakosság zsebe ellen is folytat politikát. A józan ész a szenvedélyek felkeltése által egyidőre meg lehet zavarni, el lehet homályosítani, de a zsebet nem lehet elbolondítani. Benne a politika hibái roppant gyorsan s roppant szemléltetőleg jutnak kifejezésre és ez által az ész is felszabadítja magát az elámitások alól, melyekkel legyőzni akarták. Számos tünet mutatja már, hogy az országban a zseb reakciója kezd megmozdulni

a koalíció csodálatos politikája ellen, hogy lassan, de biztosan ébred az okosság, érvényesülnek a gyakorlatias megfontolások.

És ezért az is elhamarkodott feltevés volt, azt hinni, hogy a szabadelvűpárt most már teljesen romba dől. Huszonhárom szabadelvű képviselő hiába érezte azt a hivatást magában, hogy a szabadelvűpárt halotti virrasztója legyen. A konventikulumokon nem találták meg azokat az eszközöket, melyek alkalmasak lettek volna arra, hogy a szabadelvűpárt megöngyilkolja magát. Hiába fonták meg gondosan a selyem zsinórt, melyet a pártnak küldtek, hogy a párt maga tegye azt a nyakára. Reszkető kéz sodorta a zsinórt, mely már akkor elrongálódott, mialatt elkészítették. És kitűnt, hogy a szabadelvűpárt legyőzte azt a gyöngeségi állapotot, mely hosszú idő óta meglátogatta, és hogy egyáltalán nem érezte magában kedvet rá, hogy hullá legyen. Szóval ez irányban is tisztult a helyzet.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Szeptember 6. Megyei áll. vál. ülése.

„ 11. D. e. 9 óra közg. biz. ülése.

„ 11. D. e. 11 óra rendkívüli megyei közgyűlés.

— A városi központi választmány ülése. A városi központi választmány tegnap délután Strósz Béla elnöklésével ülést tartott. Az ülésen, melyen jelen voltak dr. Klein Mór, Végh Károly, Szávis Sándor és Mattanovics György, véglegesen megállapították a jövő évi választók névjegyzékét.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a nagyszentmiklósi m. kir. adóhivatalhoz Bodor Gyula sepsiszentgyörgyi adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben kinevezte.

— Uj anyakönyvvezetők. A m. kir. belügyminiszter Torontálmegyében a bárányosi anyakönyvi kerületbe Ankuczics Milán segédjegyzőt anyakönyvvezetővé, a magyarszentmihályi kerületbe Boróczy Ede helyettes segédjegyzőt, a sárafalvai kerületbe Kovács László segédjegyzőt, a zichyfalvaiba ifj. Bodó Sándor helyettes segédjegyzőt, a szerbittebeibe Dúngyverszki Ferenc okleveles jegyzőjelöltet anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki s úgy őket, mint Bogdán Vazul szentpéteri anyakönyvvezető helyettesét, kiknek hatásköre eddig a születési és halotti anyakönyv vezetésére szorított, a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— Az iparhatóság ülése. Nagybecskerek város tanácsa, mint iparhatóság, tegnap Strósz Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen a következőknek adtak ki iparendelőnyt: Wahl Jakab (fogműves), Sommer János (szabó), Feketics János (vendéglős), Hidegh György (hajóács), Sida Alajos (látszerész). Azonkívül volt két törítés.

— A kormány és a szegedi közjegyzői kamara. A szegedi közjegyzői kamara választmány legutóbb Szilágy József ujvidéki közjegyző elnökletével ülést tartott. A választmány folyó ügyeket tárgyalta, különösebb érdeklődést csak az igazságügyminiszter leirata érdemel, melyben kéri a kamarát, hogy törvényes intézkedéseiben támogassa. A választmány úgy határozott, hogy választmány hangszólja, hogy a kormányt törvényes intézkedéseiben támogatni fogja.

— Napholtz Agoston elhalálzásához. Köztisztelőben álló polgártársunk elhunyt, melyet lepünk szombati számában jelentettünk, városzerle őszinte, élénk részvétet keltett. A szomorú esemény hírére a vármegyeházára, a városházra, a Nagybecskereki takaré- és előjegylet palotájára, (igazgatósági tagja volt) a rom. kath. hitközség házára, melynek ügybuzgó alelnöke volt s a kaszinóépületre kitűzték a gyászlobogót. A gyászoló család itthon tartózkodó tagjait elhalmozták kondolációkkal. A család gyászjelentése így hangzik:

Özv. Napholtz Agostonné, szül. Schäffer Janka és gyermekei Irén, férj. dr. Perisics Zoltánné, Rezső és Jenő, valamint veje dr. Perisics Zoltán és unokái Perisics Zoltán, Pál, Irénke és Ilonka szomorodott szívvel tudatják a legjobb férj, az áldott jó atya és felejtethetlen nagyatyja Napholtz Agoston fakeskedő és

A „TORONTÁL“ tárcája.

A fiatal házások.

— Mivel úgy kívánod, — mondotta Lionel Garneyhez — elviszszük Phaedrát Robinsomba. Nagyon szép leány, de különös exaltált és fantasztikus s pezsgó után néha nagyon kellemetlen...

Mikor a mail-coach megállott, egy vasárnapi ruhába öltözött fiatal ember és egy világos perkáruhába öltözött fiatal nő félénken szemlélte a vendéglő kapuja előtt kiragasztott plakátokon az árakat, mielőtt a vendéglő kertjébe léptek volna. Phaedra, egy nagy barna leány fehér túllruhában, hajtotta a mail-coach lovait.

— Hoplá, — kiáltott hirtelen — vigyázzanak fiatalok, még elgázolja magukat ez a kocsi. A fiatal pár elpirult, félraugrott és a mail-coach, mely majd elgázolta őket, fülsiketítő harsonaszóval rohogott el mellettük. A fiatal ember, hogy felbátorítsa ifju párját, kérdezte: — Na Juliette, bemenjünk mi is? — Nem, Georges, itt bizonyosan nagyon drága.

— Eh, az esküvő utáni napon szabad egy kicsit pazarolni.

Karjainál fogta ifju párját és odább ment vele. A fiatal asszony zavartan kérdezte:

— Hát meglátszik rajtunk, hogy új házások vagyunk? Ugy látszik, ez a szép hölgy a bakon észrevette. Hátha az egész társaságnak észébe jutna, hogy rajtunk mulasson?

— Majd mi mulatunk rajtuk, hisz nem

kell szégyelnünk, Juliette, hogy új házások vagyunk.

— Igazad van, menjünk be.

Mikor a társaság leszállt a mail-coach-ról, az urak lábaikkal dobogtak, hogy lerázzák a port lakkecipőjükről, a hölgyek pedig leporolták mouslin-köpenyeiket. A főpincér és a többi pincérek köréjük csoportosultak és a nagy fák között rejtőző lugásra mutattak.

Phaedra a fiatal párt szemlélte, mely kissé félrevonult és nyugodtan várt, míg rájuk kerül a sor. Kacagva vonult be a nagy társaság a lugasba. Most Georges meg merete érinteni a főpincér karját és így szólt:

— Most egy kicsit foglalkozhatik velünk, uram?

A fiatal párt a mail-coach társaság közelében egy kis lugásban helyezték el, melyet zöld lombok fedtek el. Juliettet a friss levegő és a szép kilátás gyermekes öröme hangolta.

— Óh, milyen szép itt! Ugy éldéghet itt az ember, mint egy kis madár.

Levette kalapját és Georges mellé leült. A fehér asztal felett megfogták egymás kezét és gyöngéden megszorították. A szellő meglibegtette a fiatal asszony aranyháját és boldogan mosolygott egymásra. Ez a kis lugas úgy volt felépítve, hogy mintegy nagy fa tetején függött, s pár lépcső vezetett fel hozzá. A fiatal pár nem tudta, hogy a boldogság vagy a szél lengeti-e meg a lugast.

— Milyen szép itt, az ember úgy érzi, mintha közel volna a mennyországhoz.

Juliette türelmetlenkedni kezdett.

— Csak nem fogsz badarságot csinálni!

— Légy nyugodt kis anyácskám! Zöldség-leves, cotlette, földi eper és egyszerű asztali bor.

Meg is mondtam a pincérnek, tegyen mindent egyszerre az asztalra, majd magunk szolgáljuk ki magunkat.

Oly édes volt itt, az est lassan leszállt, a fiatal pár hallgatagabb, komolyabb, elmélyedtebb lett. Mellettük felhangzott a pezsgős poharak összeütődése. Ez felverte a fiatal asszonyt édes álmódzásából.

— A pezsgőnél tartanak. De a mi asztalunk jobb, édes Georgesom — szólt és Georges át-karolta — s a bor mellett édesebb a csók.

— Ez igaz, olyan láрма van itt; most világosságot hoztatnak.

— Ostobaság, mennyivel kellemesebben ülünk mi itt ezen kellemes, homályos helyen. Szívünk dobogását hallgatjuk, míg azok ott énekelnek és zajonganak.

Ujból csend lett a kis lugásban, míg a nagy lugásban odaát egyre zajosabb lett. Phaedra nagy hangon büszkélkedett, milyen fessen és snájdigan hajtotta a lovakat. Lionel tréfásan boszantotta.

— Büszke is lehetsz, hogy majd elgázoltál egy fiatal párt.

— Ah igen, ez a fiatal pár — kiáltotta Phaedra erőltetett mosolylyal és már kissé mámorosan kérdezte a pincért — hol is van az a fiatal pár? Furcsa lehet, amiről beszélgetnek. Fogalmam sincs róla, hogy miről beszélgetnek.

A pincér a lugásra mutatott. Phaedra felállt és az általános tiltakozás dacára kihajlott a lugas karfáján. Mozdulatlanul maradt és nagy fekete szemével merően nézett a sűrű lombozatba. Lionel hozzá lépett, átfogta derekát, ismételt az asztalhoz akarta vezetni, de Phaedra kiragadta magát kezei közül.

vállalkozó, Torontá vármegye törvényszékének és Nagybecskerek város képviselőtestületének tagja f. évi augusztus hó 28-án hajnali 1/3 órakor, áldásdus élte 66. és boldog házassága 33. évében, rövid szenvedés után a távol idejében, Wildungenben történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. évi augusztus hó 31-én fognak a helybeli róm. kath. temető kápolnájában ravatalra helyezettetni és ugyanonnap aznap, csütörtökön, d. u. 5 órakor a családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent miseáldozat f. évi szeptember hó 1-ső napjának délelőtti 9 órájkor fog a helybeli róm. kath. plébánia-templomban az Egék Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1905. évi augusztus hó 28-án. Áldás és béke hamvaira!

Azonkívül a Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet, melynek az elhunyt igazgató-tagja, a következő gyászjelentést adta ki:

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet, mint részvénytársaság igazgatósága mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett ügybuzgó tagtársa Napholtz Ágoston ur folyó hó 28-án Wildungenben elhunyt. A megboldogult csaknem egy emberöltőn át szolgálta odaadással, szorgalommal párosult tevékenységével az intézet ügyeit, kiérdemelte mindnyájunk elismerését és szeretetét és az intézet felvirágzása körül magának hálás emléket alkotott. Béke hamvaira! Nagybecskerek, 1905. évi augusztus hó 29-én.

— A hírlapírás köréből. Aradon tegnap megszünt az „Aradi Hírlap”, melynek szerkesztője Schröder Béla volt.

— Beiratások a polgári- és felsőkereskedelmi iskolában. A nagybecskereki állami polgári- és felsőkereskedelmi iskolában a beiratásokat folyó évi szeptember hó első három napján délelőtt 9—12-ig tartják. Ugyanezen napokon délután tartják meg a pótló-, javító- és különbözeti vizsgákat a polgári iskolában, míg ugyanazon vizsgálatok a felsőkereskedelmi iskolában augusztus 31-én és szeptember 1-én d. u. lesznek. Az igazgatóság felhívja a szegénysorsú és jó előmenetelt tanúsított tanulók szülőit, hogy a tandíj elegendéséért beadandó s kellőleg felszerelt kérvényeiket a beiratás alkalmával nyújtják be.

— Kaufmann István jubileumához. Bégaszentgyörgyről írják: Kaufmann István bégaszentgyörgyi iskola-igazgató vasárnapi jubiliáris ünnepségen kedves meglepetésben részesítették Kaufmann a bégaszentgyörgyi hölgyek is. Este a táncvigalom alkalmával ugyanis egy virágokból készült lantot nyújtottak át neki lelkes ováció kíséretében, amit a jubiliáns meghatottan köszönt meg.

— Winkler Ignác halála. Winkler Ignác écskai uradalmi intéző haláláról a következő gyászjelentéseket vettük:

Gróf Harnoncourt Felix mély fájdalommal jelenti, hogy fejlethetetlen barátja, az écskai uradalom fáradhatlan intézője és vezetője Winkler Ignác uradalmi felügyelő e hó 29-én hajnali 3 órakor, áldásdus életének 62. évében, rövid betegség és a halottak szentségének felvétele után elhunyt. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat szerdán folyó hó 30-án d. e. 10 órakor lesz az écskai róm. kath. plébánia templomban a Mindenhatónak bemutatva, földi

maradványai pedig d. u. 3 órakor egyházi be-szentelés után innen Szobbra lesznek elszállítva. Écskán, 1905. évi augusztus 29-én.

— v. Winkler Lajosné mint sógornő, Winkler István és neje született Heinrich Mária és gyermekek Böske mint unokaöcs; Winkler Erzsébet és férje Kék István mint unokahuga szomorodott szívvel jelentik, hogy legjobb elfelejthetetlen rokonuk Winkler Ignác, az écskai uradalom jószág-felügyelője e hó 29-én hajnali 3 órakor, áldásdus életének 62-ik évében, rövid betegség és a halottak szentségének felvétele után elhunyt. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat szerdán, folyó hó 30-án d. e. 10 órakor lesz az écskai róm. kath. plébánia templomban a Mindenhatónak bemutatva. Földi maradványai pedig d. u. 3 órakor egyházi be-szentelés után innen Szobbra lesznek elszállítva, ahol a családi sírboltban lesznek örök nyugalomra elhelyezve. Écska, 1905. évi augusztus hó 29-én. Áldás emlékére! Béke hamvaira!

— Beiratások. A Messinger Karolin feleleánynevelő-intézet elemi és polgári iskola, valamint kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyamában a beiratások szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én délelőtt és délután eszközöltetnek. 5-án reggel „Veni sancte” a róm. kath. tanulóknak, a többi felekezeteknek istentisztelet saját templomukban.

— Diákok hete. A diákok hetében vagyunk. Az utcákon már sűrűnek-forognak a fiatal legénykék, a jövő Magyarország ékességei, reményei, majd bevonulnak azokba a komoly házakba, az iskolákba, hogy azok tudomány- és — porteljes levegőjét magukba szívják. Itt az új újból kezdett veszi a kötelesség, a gond és a baj időszakok és a két hónapra át oly feszelen diák léptenyomon beleütközik valami törvénybe. Már közeledik az iskolai év előhirdetője, a hagyományos könyvvásár. Az apró csemetéktől kezdve, (kik azonban mind nagyreményűek) a serdülő nagy diákok, megtalálni itt minden rendű iskolásfiút. Kézről-kézre járnak a tudomány kincsei, a könyvek és szedelik át a levegőt a hangos kiáltgató kiáltások. És ez a láрма, ez a kis rendtelenség szinte jól esik mindenkinek a sablonszerű rend és kíméletesség után.

— Délvidéki gazdák nagygyűlése. Páncsováról jelentik: Az itteni nagygyűlésre a délnagyarországi földműves gazdasági egyletnek ezernél több tagja érkezett. Különösen sokan érkeztek Temesvár és Zombolya vidékéről. A gyűlésen dr. Stajcs György miniszteri fogalmazó tartott értekezést a községek szociális helyzetéről, mely nagy tetszést aratott. A progresszívok behozataláról, a földadók leszállításáról és az állami birtokoknak a kisgazdák részére való parcellázásáról szóló határozati javaslatot egyhangulag elfogadták. Az egyesület tagjai ezután külön hajón Belgrádba mentek a város megtekintésére.

— Tűz. Ma délután fél kettő tájban tűz-lárma verte föl a várost. Kinn a lövölde mellett gyuladt ki egy szalmakazal, de nem okozott nagyobb bajt, mert a tűzoltók hamar eloltották. A kár jelentéktelen.

— Nappofgyatkozás. A mai nap szenzációját a jó öreg Nap képezte ott fenn az égen. A mennybolt tudósai a csillagászok, valamint mindenki Feléje fordult és két óra hosszat mondhatni az egész föld keréksége a nap iránt érdeklődött. Máskor egész teljességében ragyog ránk a mindeneket éltető égitest s közönyösen veszünk róla tudomást, s hogy nagyobb érdeklődést keltsen, még Neki is meg kell fogyatozni. Volt is nagy érdeklődés mindenfelé. Nálunk Nagybecskereken ugyan csak mintegy hatvan százalék erejéig sötétedett el a nap, de azért így is rendkívül érdekes látvány volt. Háromnegyed egy óra tájban érintette meg a nap tányérját a hold árnyéka s azután egyre növekedett. A napnak a tiszta ég-bolton ragyogó fénye egyre tompább lett s három óra felé, mikor nálunk maximumát érte el a fogyatkozás, olyanféle hatást keltett, mintha késő délután lett volna. Persze ekkor volt iránta a legnagyobb az érdeklődés s aki csak egy darab kormos üveghez jutott, az mind a napot vizsgálta. És mindenki jól láthatta, mert végig felhőtlen volt az ég. Három óra után csökkenni kezdett az árnyék, amely mindjobban elvonult a napról. Négy óra után néhány perccel pedig egészen megtisztult a nap s ismét teljes fényében ragyogott. Ezzel a szenzációnak vége lett s megint — nem törődött senki a Nappal.

— Iskolai beiratások. A nagybecskereki állami elemi népiskolákban és gazdasági ismételő iskolában az 1905/1906. tanévre a beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4. napján a központi és Eötvös-utcai áll. elemi iskoláépületekben lesznek d. e. 8—12-ig, d. u. 3—5-ig, (3-án csak délelőtt) Szeptember hó 5-én d. e. 1/9 órakor isteni tisztelet tartatik, mely után a rendes előadások kezdődnek. Tandíj 4 korona. Felvételi díj 50 fillér, értesítőért 40 fillér és az országos tanítói nyugdíjalapra 30 fillér fizetendő. A tandíj két részletben is fizethető. A többi díjak azonban a beiratások alkalmával azonnal lefizetendők. A hatóság által kiállított szegénységügyi bizonyítványval ellátott gyermekek a tandíj fizetése alól felmentettek. Az első osztályba beiratkozó, ugyancsak a más intézetből jött tanulók csak anyakönyvi kivonat vagy tanúsítvány és oltási bizonyítvány, azon tanulók pedig, kik már a múlt tanévben az intézetet látogatták, csak értesítő-könyvecskéjük felmutatása mellett vehetők fel. Felhívatnak a t. szülők s gyámok, hogy 6—12 éves tanköteles gyermekeiket a mindennapi iskolába a fenti napokon beírtni el ne mulasztják, mert a később jelentkezők szigorúan fognak büntettetni. A 12-ik életévét betöltött s általában azon gyermekek, kik a mindennapi iskola egész tanfolyamát bevégezték és valamely más tanintézetben tanulmányaikat nem folytatják, sem pedig iparos avagy kereskedői pályára nem léptek, kötelesek 3 éven át a gazdasági ismételő-iskolába járni. A gazdasági ismételő iskolai beiratások szeptember hó két utolsó vasárnapján d. e. 8—12-ig eszközöltetnek az Eötvös-utcai állami elemi iskolában. A tanítás november hó 1-én kezdődik, télen heti 5, nyáron heti 2 órán át. Tandíj nincs.

— Untatsz . . .
— Tudni akarom, mit beszélgetnek!
— Mit törödsz vele?
Phaedrát boszuság fogta el, tekintete kimeredt és ujjai görcsösen fogóztak a lugas karfájába.
— Tudni akarom . . . tudni akarom . . .
Lionel a szomszéd kis lugas fölé hajolt és bekiáltott:
— Hé, hallja! Tegye boldoggá azt a fiatal asszonyt.
Mindnyájan nevettek, csak Phaedra öltött boszus arcot.
— Miért kiáltotál rájuk? Hogy lehetsz ily ostoba! Hogy megijedt a kis asszonyka. Most lemennek és eltűnnek a kertben.
Phaedra a lépcső felé fordult, Lionel ciállta utját.
— Csak nem fogsz bennünket itt hagyni, hogy utánuk menj?
Phaedra szeméi még sötétebbek lettek, hosszú, sápadt arcán tekintete haragossá vált és ismételte:
— Hagyjatok, tudni akarom!
Garney közbekiajtott, hogy egy kellemetlen jelenetet elkerüljön:
— Hagyd Lionel, majd visszajön és elmond mindent a kávénál. Hadd tegyen egy kis mozgást.
Lionel elbocsátotta Phaedrát, ki lázas izgatóttással rohant le a kertbe, fel s alá az elhagyott fasorokban. Nem találkozott senkivel. Most már nyugodtabb lett és épp visszafelé akart menni a lugasba, midőn egy sűrű bokor mögött egymáshoz simulva, egy padon ülve meglátta a fiatal párt. Phaedra megindultan állott meg és hallgatózott.
— Mire gondolsz szivecském?
— Read edesem. Tegnapra. Mily bájos és

édes voltál Georgesom. Mert látod, most már meg merem vallani. Mikor este kis lakásunkban egyedül maradtam veled, kissé félttem s azért kértelek, ne hagyd egyedül. Kiolvastam ugyan szemeidből, hogy ez fáj neked, de mégis így akartam. Mikor kimentél, a sok idegen, ismeretlen tárgy között az én régi, kedves holmijaimra gondoltam. Mindenre, ami elműt, ami eltűnt, úgy éreztem, hogy hideg és üres a szívem. Félttem, mikor velem voltál, de még jobban félttem nélküled. Eszembe jutott, mily szomorú volt a tekinteted, mikor elhagytál. Azt gondoltam magamban, hogy a másik szobában te is a multra gondolsz, te is érzed azt a hidegséget, azt az ürt, és hogy rosszul tettem, hogy szereimünk első estéjén fájdalmat okoztam neked. Ekkor visszahivaltak és kiolvastam a szemeidből, hogy ugyanazokra a bánatos dolgokra gondoltál mint én. Letérdeltem ágyam mellett, megfogtam kezemet. Én nem vontam vissza. Arcodat az én arcomhoz közelítetted; hogy újra ne féljek, jóságos szemeidbe néztem. Ajkaid egy hosszú-hosszu csókkal lezárták pilláimat; úgy éreztem, hogy többet nem szabad látnom. Hogy ne féljek, újra figyeltem jóságos lány hangodra, mely még kedvesebb és jóságosabb volt, mint a szemeid. Azután engedtem, hogy gyöngéd légy hozzám és szilárdan elhatároztam, hogy panasz nélkül fogom tűrni, ha fájni is fog, hogy a te gyöngéd vonzalmadat és szerelmedet meg ne zavarja a fájdalom sóhajása.

— Óh édes kis alázatos Juliettem, hogy féltetlek, hogy félttem, hogy szenvedni fogsz. Megfékeztem magamat, ezer csók helyett egyet adtam és mikor ajkaidat ajkaim lezárták és éreztem, hogy szemeidből könnyek perzsgnek alá,

eltelt lelkem ártatlansággal és tisztasággal és akkor átéreztem, hogy ezért a két könyccseppért hiadatossnak kell lennem irántad egész életemre.

Hirtelen lárma zavarta fel a szerelmes párt. Könyvedén, egymást átkarolva tüntek el a padról és elröppentek, mint két csalogány rebben el az ágról, ha megzavarják éneküket.

Mikor Lionel és az egész vig társaság feltűnt a sűrűségben, a fűvön heverve találtak Phaedrát. Szép fejét karjára hajtva zokogott. Lionel föléje hajolt és csodálkozva kérdezte:

— Mit csinálsz, hol a fiatal párt?
Phaedra nem felelt, teste szinte vonaglott a zokogástól, azután saját különös hangon szólalt meg.

— Miért jöttetek? Miért kergettétek el őket? Oly szép volt, amit beszéltek, egyitek sem fogja valaha is azokat mondani, amit ezek ketten mondtak egymásnak.

Mindnyájan bámulva néztek rá; Lionel, hogy véget vessen a jelenetnek, fel akarta emelni, de Phaedra ellökte magától, maga állott fel és így kiáltott fel:

— Hozzám ne érj! Utálom magamat és utálak téged! Ah, ha valaha egy férfi így szól volna hozzám! Még egyszer hallani akarom őket. A ti szerelmetek vadállatias, az övék igaz és nemes. Ők ismerik az igazi szerelmet! — és mint egy örült úgy rohant el, túllruháját megtepvé a tuskékben.

Lionel boszusan szólott Garneyhez:

— Ugy-e mondtam előre! Phaedra kiszámíthatatlan, soha sem tudhatni előre, mily hatást tesz rá a pezsgő.

Charles Foley.

szenzációját az égen. A mint miniszterként mond- iránt érdek- gyog ránk a sen veszünk- dést keltsen, olt is nagy becskereken rejéig söté- kívül érde- óra tájban árnyéka s tisztá ég- tt s három érte el a lintha késő t íranta a egy darab t vizsgálta. felhőtlen kezdett az a napról. g egészen en ragyo- megint —

eki állami étőiskolá- sok szep- zponi és u lesnek csak dél- 9 órakor ndes elő- ivételi díj zágos ta- A tandíj azonban endők. A nyitvány- e alól fel- zó, egy- ak anya- tási bizo- a mut- s értesítő- netők fel- gy 6-12 napi isko- laszszák, mak bün- általában bla egész taninté- em pedig etek, kö- iskolába ok szep- 8-12-ig mi isko- eződök, ij nincs.

agodjal köny- egész

es párt. a pad- ben ei

ág fel- aáltak kogott. te:

maglott n szó-

ek el k sem k ket-

lonel, akarta állott

nat és szólt öket. az és — és meg-

iszá- atást

ay.

A helybeli állami elemi népiskola két körzetből áll és pedig az egyik a „Központi állami elemi“, a másik az „Eötvös-utcai állami elemi iskola“. Az Eötvös-utcai iskola körzetéhez következő utcák tartoznak: Nádor-utca, Vásártér, Herteleny-utca, Jenő herceg-utca, Árpád-utca, Aikotmány-utca, Szerbtemplom-utca, Hunyady-utca, Korona-utca, Erzsébet-tér, Gimnázium-utca, Kinizsi-utca, Eötvös-utca, Martinuzi-utca, József főherceg-utca, Mátyás király-utca, Kölcsey-utca, Kazinczy-utca, Vörösmarty-utca, Juranics-utca, Mészáros Lázár-utca, Petőfi-utca, Tökölly-utca, Écska-utca, Tomaso- váci-utca, Csernovics-utca, Laudon-utca, Temes- vári-utca, Aracs-utca, Gabona-tér, Dugonics-utca, Keve-utca, Szt. Király-utca, Szilágy-utca, Szt. Miklós-utca, Vukovich-utca, Zsigmondfalvi sor, Déli sor, Keleti sor, Béga végsor. A többi utcák a központi iskola körzetéhez tartoznak. Az Eötvös-utcai iskola 4 osztályú fiúiskola és egy l-ső leányosztályból áll és abba csak azon gyer- mekek vétetnek fel, kik azon körzet területén laknak. Ezen intézkedés betartására mindkét is- kola igazgatósága szigorúan ügyelni fog.

— **Játék a fegyverrel.** A fegyverrel való játéknak ismét áldozata van. A zsitovai pusztán a minap Szabó Erzsébet és a gulyánál lévő testvére- nek ebédet vitt ki és a szintén gulyánál lévő Kanurszki nevű gulyásbójtár atyja fegyverét tréfából a leányra emelte és azt mondta neki, hogy most agyonlövök. Alighogy kiejtette a szava- kat, a 12 mm.-res lovassági fegyver eldőrdült és a golyó a leánynak ajkát és nyakát erősen meg- hasítva a vállába furódott. A vizsgálatot meg- indították.

— **Elgázolt lovak.** Amiszits Luka módosi lakos a napokban a vasuti sínekhez közel pány- vázta ki a lovait és őrizet nélkül hagyta azokat ott. A lovak legelészve, a vasuti sínek közé kerül- tek és hasztalanok voltak a Zombolya felől jövő vonat gépészenek jeladásai, mert a lovak, ahelyett hogy leszaladtak volna a sínekről, azok mentén szaladtak tovább. A vonatot megállítani már nem lehetett és így a lovak a kocsi kerekei alá ke- rültek, ahol elpusztultak.

Irodalom.

* **A leleményes Odüsszeusz regényes hányat- talásának története,** a világ leghíresebb hő- költeményének második része, ezt ismerteti könnyű, érdekes előadásban az Endrei Zalán-féle Világ Történelmének e heti füzeté. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

* **Uj Idők.** Spaitz Sándor kapitány vissza- érkeve az orosz-japán háborúból, az Uj Időkben írja le érdekes uti élményeit, illusztrálva azokat a helyszínen készített pillanatnyi fényképekkel. Ezuttal perzsi utjáról szól színesen és tanulságo- san. Az Uj Idők e heti számában cikküket látunk Farkas Pál, Pásztor Árpád, Krúdy Gy. utól; Révész Gyula, Maurice és Spányik művészi képei és egész sor időszertű fénykép díszíti a változatos füzetet. Herceg Ferencnek a magyar művelt csalá- dok számára szerkesztett képes hetilapjából bárki kaphat mutatványszámot, a ki a kiadóhivatalhoz fordul (Andrássy-ut 10.), a hol a lapra negyedévi 4 koronájával elő lehet fizetni.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Kibontakozás?

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mig az ország minden ré- széből fölrkező képviselők következetesen hangoztatják, hogy a magyar vezényleti nyelv nélkül nincs kibontakozás, egy elő- kelő szabadelvűpárti lap fönntartja azt az ismételt közölt híret, hogy a koalíció kebelében csekélyebb engedményekkel is el lesz érhető a helyzete megoldása. Ezzel függ össze az ellentétes hírek dacára Kossuth és Bánffy bécsi találkozása, mely- ből arra következtetnek, hogy sikerülni fog már a legközelebbi napokban módot tal- lálni, hogy a koalíció elvállalja a kormány- zás feladatát. Egyben megcáfolják azt a hírt, mintha a Fejérváry kormány a jövő hónapban fel akarná oszlatni az ország- gyűlést.

Az általános választói jog.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szocialisták vasárnap, szeptember 3-ikán ismét számos gyűlést tartanak az ország különböző vidékein és pedig a következő helyeken: Ómoravica, Arad, Órszállás, Vaskut, Baracska, György-

puszta, Erzsébetfalva, Csonopla, Lacháza, Bácsszélberek, Székesfehérvár, Szilágy- somlyó Lippa, Királyhelme, Nagymihály, Kiskunhalas, Gádoros, Kiskér, Aranyos- megyes, Bakonyszeg, Berettyó-Ujfalu, Orosháza, Eger, Mezöcsáth, Pozsony, Szombathely, Makó, Csököly, Budakesz, Kiskér, Torda, Pápa, Törökbálint

Megvan a béke.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Portsmouthból sürgönyzik, az orosz és japán békeküldöttek megégyez- tek a békefeltételekben s így az orosz-japán háboru véget ért.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Portsmouthból sürgöny- zik: Mikor a béke híret közzétették, az összes harangokat megszólaltatták. Általá- nos öröm van mindenfelé.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Portsmouthi távirat sze- rint Sachalin szigetere vonatkozólag ugy szól a megégyezés, hogy a sziget hadi- célokra meg nem erősíthető.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Londonból sürgönyzik, a japán parlamentet nyomban összehívják, hogy a békét tárgyalja.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A békefeltételekben tör- tént megégyezés történelmi jelentőségü aktusáról Portsmouthból a következő rész- leteket sürgönyzik: Az utolsó tárgyaláson Kamura báró előterjesztette a japánok újabb ajánlatát, mire Witte iratot huzott ki a zsebéből s az iratból felolvasta, hogy a cár utasította, terjeszzen ultimátumot a japánok elé: vagy elfogadják az oroszok ajánlatát, vagy folytatják a háborut.

Kamura báró az első percben nem felelt, majd rövid gondolkodás után így szólt:

— Beleegyezem.

Erre a jegyzőkönyveket nyomban alá- írták. Witte alig tudta örömét tartóztatni s átment a szomszéd szobába, ahol a jelenlevő Pokotilov pekingi orosz követ nyakába borult s örömtelt hangon ki- áltotta:

— Megvan a béke! Egy kopeket sem fizetünk. Sachalin felét is megtartjuk

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mig a tegnapi angol lapok még arról elmélkedtek, hogy a helyzet reménytelennek mondható, ma váratlan fordulatot jelez a táviró. A lapok fenn- tartják azt az állításukat, hogy Roosevelt elnök minden áron azon volt, hogy a mikádót a békefeltételek elfogadására bírja s hogy első sorban neki köszönhető, hogy a majdnem kilátás nélkül való helyzetből a mai tárgyalás folyamán a békefeltételek- ben sikerült megállapodniok. Ez az ered- mény annál meglepőbb, mert mint ismer- tetes, az oroszok már kijelentették, hogy ők összezsomagolták holmijaikat.

A szegedi orvos-kongresszus.

Szeged, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az itteni orvos-kongressz- szus ma véget ért. Délután még szak- osztályi ülések voltak, délután pedig az ünnepélyes záróközgyűlést tartották meg.

Az automobil áldozata

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, Ocskó községben egy automobil agyongázolta Flügán Mihály ottani lakost. A hatóság megindította a vizs- galatot.

A károlyfalui tüzvész.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A tegnap közölt károlyfalui tüz- vészről jelentik, hogy az eddigi kár 200 ezer koronára tehető, melynek csak igen csekély része térül meg biztosítás révén.

Kolera Németországban.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik: Az ellenkező híresztelések dacára Pomerániá- ban a legutóbbi napokban ismételten for- dultak elő kolera- esetek. Ezek közül három különösen veszedelmes. A legutóbbi jelen- tések szerint, az egyik kolerabeteg tegnapi meg is halt. A Visztulan beszüntették a forgalmat.

Agyonforrázott gyermek.

Budapest, augusztus 30. (A „Torontál“ ered. távirata) Mint Kurtakér községből jelenik, Filip Petru ottani lakos két éves kis fia, míg a gyer- mek anyja kiment az udvarra, magára rántotta a kemencén forralt vizet s olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy nyomban meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1905. augusztus 30
A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	—	—	80	13.10	16.40
Pestvidéki uj	76	15.50	15.85	80	13.—	16.35
Bánsági uj	76	—	—	80	—	—
Bácskai uj	76	15.80	16.05	80	—	—
Rozs elsőrendű					12.60	12.70
„ másodrendű					12.45	12.45
Árpa takarmány					12.20	12.55
„ égetni való					12.05	12.15
„ sörfőzésre való					—	—
Zab					12.50	13.10
Tengeri bánsági					16.90	17.25
„ másnemi					—	—
Bepoé káposzta					—	—
„ bánsági					—	—
Kétes					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, augusztus 30. (A nagybecskerek- Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdeén az árak nagyrészt változatlank. Déli zárulkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	15.76
Buza (áprilisra)	16.40
Tengeri (májusra)	13.36
Zab (októberre)	12.02
Rozs (októberre)	12.84

Nyílttér.*

Rövid használat után nélkülözhetlen.
Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
Birodalmi nyitási engedélyvel, 1887. júl. 2-án.
Kalodont
nelliözhetlen fogtisztító-szer.
Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és a száj- üreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kiegészíti.

(218—21.13)

Figyelem! Csak a „Tempel- forrás“ és „Styria- forrás“ van mint rohtschei savanyuviz törvényesen védve. Minden más termé- ket, melyben a „Tempelquelle“ vagy „Styriaquelle“ jelzés nem látható, de mint „Rohitschi“ kerül a kereskedői forgalomba, vissza kell utasítani.
Országos kutkezelőség Rohitsch-Sauerbrunn.

(700/e—1.1)

* Az e rovat alatti közöltektől nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1905 május hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Panesováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.

Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunarról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.

Panesováról: reggel 8 óra 27 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p., este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Panesovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 45 p.

Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Panesova és Alibunarra reggel 3 óra 33 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p., délután 5 óra 25 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

III Füszerüzletemben III

egy tanonc,

aki 13. életévét betöltötte
azonnal felvétetik.

Ro'sa Ignác

— Nagybecskerek. —

749—3.2

Budapesten

gentri-familia elfogad

teljes ellátásra

kisebb diákokat. Francia
és német nyelvű társalgás,
gondos házas kiszolgálás.

Cím a kiadóhivatalban.

747—6.3

Telefon 96.

Telefon 96

Marhasó

kapható

Özv. Guttman Jakabné és fiainál

Nagybecskerek. (744—2.2)

— 100 kilogr. ára 12 korona. —

— Nagyobb vételnél olcsóbb. —

A „Nagyszebeni

általános takarékpénztár" elő-
nyös feltételek mellett engedélyez tör-
lesztéses jelzálogkölesont földbirtokra.

628—25.15 házakra és ad

építési hitelt.

Bővebbet: Breitner Zsigmond

kerületi ügynöknél. Törökbeese.

LEGFINOMABB CSEMEGESZŐLŐ

Dr. Brájjer Lajos
szőlejéből kapható
Zápolya-utca 1. sz.
alatt a házmesteri
lakásban.

736—x.7

Gyorsan hizó kisjenői mangolica fiatal sertések

kaphatók helyben.

Cím a kiadóhivatalban.

(757—1.1)

Gazdatisztet keresek

lehetőleg azonnali belépésre.
Sajátkezüleg irandó folyamod-
ványok hozzám intézendők.
Mellékletek vissza nem adatnak.

Báró Sztojánovits György
Germán, p. Nagyszám, Temes megye.

756—3.2

Használt
BOROSHORDÓK
megvételre kerestetnek.

Cím a kiadóhivatalban. 529—x.58

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés feles-
leges, a dohányzó egy-
szer veszi és többet
mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

613—104.69

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.